

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . 1 „ 50 kr.

Bérmontetlen levelek
csak ismert kezektől fo-
gadhatnak el.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden
garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy
diszkrétivel vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért természetük szerint min-
den négyzög centim. után
3 kr. számítatik.

▲ andó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Erdélyi-szobor. *)

„Emlékek, melyeket a nép állít jele-
seinek, mindenkor magasztos érzetközös-
ség jelei, s minden ily emlék a nemzeti
összetartozás és összetartás egy-egy erős
láncszeme.“ E szavakkal végezte Greguss
Ágost a szatmári Kölcsey-szobor leleplezé-
sekor mondott emlékbeszédét, a fölött a
Kölcsey fölött, kinek emlékét N.-Károlyban
épen ma egy hete egy újabb szoborral
tisztelte meg a kegyelet és hű emlékezés.

Ha van valami, ami az ifjúságnak, a
„nemzet virágának“ az elhúnyt nagyokkal
való eme magasztos érzetközösséget min-
deneknél ékebben érvényre juttatni ké-
pes, ami nem csupán múltó pillanatokra,
hanem késő időnkig fennmaradva hirdeti
ennek a nemes, eszményi kapcsolatnak a
létezését és fennmaradását: úgy egy emlék,
legyen az bár egyszerű, igénytelen, — bi-
zonyára az; ha van valami, ami az össze-
tartozásnak és az összetartásnak erős lánc-
szemét képezi: úgy egy kicsinyke szobor-
műnek azzá kell lennie, melynek szerencsés
megalkotása egy ifjúságnak igazért hevülő
lelkét dicséri.

Emberek vagyunk. Szeretünk felejteni.
Hasson lelkünkre bárhogyan egy-egy örök-
életű alkotás; vésődjék bár szívünkbe min-
den picinyke sora egy-egy világraszóló
remekműnek: mégis . . . felejteni szoktunk,
s a nagy alkotó iránt való kegyelet, ha
nincs, ami minden lépésünkben élesztgesse
azt, hervadozik olykor mibennünk. Kell,
hogy maradjon fel valamilyen más emlék
is elköltözött jeleink után, hogy ezeknek
szelleme leszálljon abba a, kegyeletes szí-
vek létrehozta szoborműbe és szüntelenül

*) T. lapársainkat bizalommal kérjük e közlemény
átvételére. Szerk.

TÁRCA.

A pataki várba' . . . *)

Mikor én még gyermek voltam,
Ici-pici lányka,
Ott sétáltunk, szaladgáltunk
A pataki várba',
A pataki vár kertjében
Bodrog-partján mindég,
Míg a vízbe kavicsokat
És porondot hinték.

Majd meg béka-teknő után
Szaladgáltunk szerte,
Oly boldog volt, amelyikünk
A szebbiket lelte!
Majd meg lomha esiga-bigát
Vadásztunk a fűben
És ha leltünk: olyan félve
Fogtuk a kezünkben.

S énekeltük: „esiga-biga
Nyujtsd ki szarvacskádat;
Mert különben, majd meglátod,
Betöröm a házad.“
S ráhajolt a zöld falombok
Enyhet adó árnya
A két vidám, gondnélküli,
Boldog kis leányra.

*) Mutatvány a mi kedves költőnknek a „Zemplén“
múlt számában említett és pünkösztör [megjelenő verses
kötetéből. Szerk.

ezt az intést súgja fülünkbe: *tanuld tisztelni
a nagy szellemeket, tanulj emlékezni!*

Sárospatak negyedfél-százados tanin-
tétének ifjúsága bebizonyítani óhajtja
azt, hogy nem szokott, mert nem tud fe-
lejteni. Pedig egy ily kis város szűk kö-
rében, ahol minden hely, minden talpalat-
nyi tér a már itt élt s áldásosan munkál-
kodott nagy embereink virág- s gyümölcs-
fakasztó kezét dicsőíti, s ahol a hívságos
nagyvilági élet lármája nem esábitja az
ifjúságot arra, hogy könnyen megfedekez-
zék a kegyelet szent kötelességeiről: talán
nem is látszik oly mulhatatlanul szükségese-
nek. Amde az ifjúság, s közelebből annak
„Magyar Irodalmi Önképző Társulat“-a,
feladatának ismeri el azt, hogy méltóké-
pen kifejezze háláját és tiszteletét azok
iránt, akik nemcsak itt e szoros körben,
nemcsak a sárospataki főiskolának, hanem
az egész magyar hazának díszei, büszke-
ségei voltak.

Nem is olyan sok idő múlt el azóta,
hogy a *Virágregék* lánglelkű dalosának egy-
szerű, de nekünk oly drága emlékjelét az
ifjú lelkesedés és a nagy közönség szíves
áldozó készsége létrehozta; csupán néhány
rövidke hónap röppent tova, mióta a mi
szeretett mesterünknek, *Tompa Mihálynak*,
érebé öntött jóságos arcát naponta szem-
lélheti vágyó szemünk. Lehoztuk az ő alak-
ját ide, közénk, közelébe annak az isko-
lának, amely egykoron szárnyakkal ruházta
fel őt, hogy azokkal biztosan repülhessen
keresztül az életen. Itt áll a szobor, mi
közöttünk, s mi beszélgetünk a mélabus
költő szellemével. Még szobra alján nem
nő ugyan virág, de mindég van rajta üde-
zöld, friss koszorú. Legyenek áldva a ke-
zek, amelyek koszorút kötögetnek a köl-
tész oltárára! . . .

Orgonafa lilaszínű
Szirmát hullogatta,
Koszoruba fűztük azt is
Egymás fölé rakva.
Majd meg szedtük az akáfa
Fehérlő virágát,
Kis szalagos kalapunkhoz
Tűzve egy-egy ágát.

Pataki vár Bodrog-parttal
A homályba tűntek,
Vissza-visszagondolni rá
Jól esik lelkünknek.
Egymásután idézzük fel
S gyönyörködünk benne,
Mintha minden egyes emlék
Drága kincsünk lenne.

Drága kincs is a gyermekkor
Tiszta verőfénye,
Még a késő vénségbe is
Bevilágít fénye.
S hogyha bánat-fellegek közt
Látjuk tiszta kékjét:
Beragyogja majd a szívünk
Bánatos sötétjét.

Hej, azóta sokat éltünk
Jót meg rosszat által!
Rég letűnt a gyermekkor is
A pataki várral!
Lesz idő még, hogy ott járunk
A várban sétálva;
De a régi szép időnek
Nem lesz meg, csak álma! . . .

Krúszelyi Erzsike.

S most ismét egy másik nagy, jeles
embernek óhajt szobrot emelni a pataki
ifjúság, maradandó emléket hervadhatatlan
érdemeinek. Szobrot állítottunk a költőnek,
állítsunk emléket most a kiváló műbölcselő, a
nagyérdemű tanár tiszteletére: *Erdélyi János-
nak*, kinek megdicsőült hamvai ott nyu-
gosznak Sárospatak város temetőjében.

Hogy mi volt *Erdélyi János* nekünk,
mi volt a magyar haza irodalmának: fe-
lesleges talán részletesen elmondanom.
Meggisztelt emlékének hatása alatt állunk
mindannyian, dicséretét zengvén öneki,
akinek munkálkodása meg van örökítve
irodalmunk történetében, meg lesz őrizve
főiskolánk történetkönyvében.

Költői munkálkodásának fölötté gyü-
mölcsöző hatása volt a megújulás korá-
ban. Az alkotmányos életünk újjászületése
után következett mozgalmas korszaknak,
nemzetünk örömeinek, reményeinek hűsége
visszatükrözöttéje az ő hazafias költé-
szete. Nem számított ő e téren babérokat
elérni, s nem is csapdosta az egeket me-
rész szárnyalással. Korára gyakorolt nagy
hatásával nem kevésbé versenyzik az a
siker, amit népköltészetünk kincseinek
gyűjtése körül aratott. Hervadhatatlanok
az ő érdemei e téren. Az annyifelé elfoglalt
nemzet figyelmét ráterelte egy mérhetetlen
drágaságú kincs-bányára, s azonnal üdítő
fuvalom lengte körül irodalmi életünket,
amikor ő egyszer-egyszer megajándékozott
bennünket a népköltés szingazdag virágai-
ból font csokorral. Megszerezte a polgár-
jogot a hamisítatlan magyar szellemnek,
megfigyeltette hazájával a valódi nemzeti
szellem ereinek a lüktetését. Tette ezt
nemcsak mint fáradhatatlan gyűjtő, hanem
mint kiváló esztétikus, amikor a saját fá-

Az átöröklés szerepe az értelem
kifejlődésében*)

Ismeretes dolog, hogy minden szerv a gya-
korlat folytán fejlődik: így a kovács karjának,
a nagy gyalogló lábának izmai. A szerv hozza
létre a munkát, de viszont a munka is visszahat
a szerve, mégpedig fejlesztőleg. Vajon ugyan-
gy áll-e a dolog az agyra nézve? Növekszik-e
a gyakorlat következtében? S e gyarapodás át-
ruházható-e átöröklés útján? Nem lehet benne
kétkednünk. — Broca különféle vizsgálatokra
támaszkodva azt állítja, hogy a koponya terfo-
gata s következőké az agy köb tartalma a kü-
lönöző fajok értelmi fokának felel meg: leg-
nagyobb térfogatu a fehér fajnál, azután a kau-
kázusi fajnál, végül az afrikai négeknek; az
ausztráliai négek az utolsó helyet foglalják el.
— Az anatomusok, akik hosszú évek során szel-
lemi munkával foglalkozó egyének agyát felbon-
tották, valamennyinél az agytömeget igen tö-
mörnek, a szürke agyat és a csavarulatokat igen
kifejletteknek találták. Az agy-tömeg növeke-
dését, szerintük, részint a művelt és műveletlen
emberek agya közt levő különbség bizonyítja,
részint az agynak az európai műveltség hala-
dásával együttjáró gyarapodása, amely az át-
öröklés folytán annyira főlhalmozódik, hogy biz-
tosan kimutatható. Tényleg látjuk, hogy a mű-
velt osztályoknál a fej térfogata általában na-

*) Mutatvány: „A lelki átöröklés“, írta Ribot Th.
fordította Holló István — című műből, mely mostanában
jelent meg a m. Tud. Akadémia könyvkiadó-vállalatában.
A fordítást az eredetivel összehasonlította Rácz Lajos dr.
sárospataki tanár; ugyanő írta hozzá az előszót is. A mű
bolti ára 1 ft 50 kr. (XVI + 474 l.) Szerk.

radságosan gyűjtött tapasztalásai, megfigyelései után fejtette ki igazán nagybecsű széptani nézeteit. Mint bölcsész, a Hegel buzgó tanítványa volt, s ez irányú, alapos, tudományjal kifejtett munkálkodása révén jelentékenyen hozzájárult még mindezt megelőzően szegény filozófiai irodalmunk gyarapításához.

S mint tanár: az ifjúságé volt ő egészen. Életének hátralevő napjait egyedül a sárospataki főiskola javáért töltötte el; fájdalom! csak kevés ideig tehetett ezt. Eretnünk dolgozott ő életének alkonyán s a kis város földjébe tért nyugodni. Százszorosán megérdemli tőlünk, hogy szobrot emeljünk neki, a nagynak s hálásan szemlélhessük úgy mi, miként utódaink az ő jóra serkentő tekintetét.

A szobor-alapítás gondolata egészen újabb keletű s már is van története. Maga a nagy tudományú Beöthy Zsolt, Erdélyi legnagyobb tisztelőinek egyike, már két év előtt fölvetette az emlék-állítás eszméjét, s ugyanakkor anyagi segítséggel is hozzájárult a szobor-alap megteremtéséhez. Ez év folyamán pedig tanintézetünk egyik derék ifju tanára és kedves neje, hozzájuk méltó szép cselekedettel rótták le hálájukat Erdélyi magasztos emléke iránt. Igazán semmivel mással nem tehetők volna kedvesebbé és emlékezetesebbé azt a szép napot, amikor az óhajtott boldogság révpartjához értek, mint avval, hogy a menyasszonyi-koszorú árát a szobor-alapra ajánlékozták. Ily szép kezdettel indult meg egy ifju pár házassága, mely szép kezdettel indult meg az Erdélyi-szobor létesítésének dicséretes gondolata. Bizonyára áldás lesz mindkét kezdeten s adja isten, hogy az legyen!

Ujabbon pedig, egyik jeles tanárunk, Székely György dr., aki a hajdan Erdélyi tanszékéről hirdeti most a nagy filozófusok gondolatait, szintén elhozta a közös oltárhoz dicső emlékü elődje iránt érzett, kegyeletének adóját. Az „Irodalmi Önképző Társulat“ kiadásában „Emlékeim“ címmel most jelent meg dolgozatának egy kötetnyi gyűjteménye.*) E kötet — melynek összes tiszta jövedelme a felállítandó szobor alapkövét szándékozik növelni — a legkésebb kifejezője leendő annak az igaz szeretetnek és érdeklődésnek, amelylyel az Erdélyi-szobor eszméje iránt mindnyájan viseltetünk. A sárospataki főiskolai ifjúság bizonyára meg fog tenni a maga részéről mindent, ami tőle telhetik, hogy a tiszta

*) Megrendelhető a szerzőnél, Sárospatakon. Ára a 10 íves kötetnek csak egy korona. Szerk.

gyobb, míg a kevésbé művelteknél kisebb. Végre, ami közvetlenül tárgyunkhoz tartozik, a temetőben tett ásatások is azt bizonyítják, hogy a középkor óta a koponyák köbtartalma növekedett. Broca és más antropológusok kutatásai szerint az ausztráliai koponya-térfogata átlag 1224 cm³; a középkori (XII. század) párisiaké 1409 cm³, a mai párisiaké 2558 cm³ (a férfiaknál) és 1337 cm³ (a nőknél); de egy párisinál 1900 cm³-re is fölemelkedett.*)

Gall és tanítványai, Comte Ágost és több természetbúvároló, azon az alapon állították a lelki tehetségek gyarapodását, mivelhogy azok örökölhetők. A következtetés egészen logikus. A lelki tehetségek föltétele, főszerve az agy; az agy gyakorlat folytán növekszik; e növekvés öröklés útján átruházható. Egészen természetesen látszik ebből az a következtetés, hogy a szervnek minden megváltozása, tökéletlenedése a funkció változását, tökéletlenedését vonja maga után; tehát az agy továbbfejlődése a lelki tehetségek továbbfejlődését vonja maga után.

Mindamellettt e fontos tény, hogy az értelem előhaladása nem csupán az egyesekben, hanem a fajban is lehetséges, s hogy az átörök-

*) Mémoire de la Société d'anthrop., t. II, 2-série, 1873. Topinard, Anthropologia, 246. és köv. 1. Broca ekként foglalja össze méréseinek eredményeit: 1. A mai párisiak koponyatérfogata 35 cm³-rel nagyobb, mint XII. századbeli elődeiké. 2. Ugyanazon korszakbeli párisiak koponyája közt is a nevelés a műveltekét 80 cm³-rel nagyobbra fejlesztheti (Mémoire de la etc., t. I, 1871, p. 355). — Némely orvosok az agy növekedésének s ennek folytán a fej nagyságának megfelelő tüneteként említették föl a műveltebb osztályú nők nehezebb szülését is.

jövedelem minél nagyobb összeg lehessen! Tegyük magunkat méltóvá a kötet írójának valódi nemes intencióihoz s szerezzük meg ezt az ily kiváló alkalomra létesülő kötetet mindannyian!

A nagy közönséget pedig, mely áldozatkészségével ifjúságunknak nem egy szép tervét megvalósította, szívünk egész melegével és ragaszkodásával kérjük, hogy annyszor tapasztalt lelkesedését ne vonja meg tőlünk most sem, mikor a halhatatlan Erdélyi Jánosnak emlékét maradandóvá akarjuk tenni mi közöttünk!

Szeretett vármegyénk összes ifjúságát e helyen is szeretettel fölkérjük: terjeszse a szobor-alkotás nagy eszméjét mindenfelé!

Járuljunk filléreinkkel a szoborhoz, hogy legyen az a mi jóra törekvésünknek és kegyeletos szívünknek is az emlékjele.

Emléket Erdélyi Jánosnak!

(Sárospatak.)

Zsoldos Benő ifj.

Cseléd-mizéria.

Ugy hiszem közös bajról szólok, amidőn cselédeink megbízhatatlanságáról, hűtelenségéről és majdnem általános elfajultságáról szólok.

Akit az isten megakrt verni mind a két kezével, azt kényszerítette, hogy mai napság cselédet tartson. Nem elég, hogy a megélhetés gondja napról-napra nagyobb; hogy a keresetforrások mindinkább bedugulnak, még egy nagyobb esapás jut a társadalomnak: a cselédek megátalkodott rosszasa.

Mintha összeesküdtek volna, szolgálatba lépnek, de csakis azért, hogy kenyéradó gazdájukat és gazdasszonyukat bosszantsák, mert ha egyetlen egy nekik nem tetsző szót is mond nekik a szolgálatod, azonnal felmondják a szolgálatot s akkor cseléd nélkül maradva, a gazdálkodás számvetését komolyan megrendítik, s ennek következtében olyan ferde helyzetbe jut a munkaadó, hogy neki kell cselédje minden kedvét teljesíteni, neki kell az ő pénzéért cselédje szolgálatát lenni.

A szabadelvű embert nem boszantaná ez a körülmény, ha eképpen fejlődni látná cselédjének egyéni szabadságát; **) fájdalommal kell tapasztalunk, hogy a mai generáció cselédei nem annyira a szabadságot, mint inkább a szabadságot élvezik; így keletkezik aztán női cselédeink között annyi bukott nő, így nyer aztán egyre nagyobb lendületet az anygalesinálás átkos mestersége.

Nézzük csak közelebbről a cseléd-viszonyokat.

Mai nap általánosan el van terjedve cselédeink között az a nem eléggé kárhóztatandó szokás, hogy csak havi szolgálatra szegődnek el. Ezt azért teszik, hogy abban az esetben, ha valamely háznál háztartás körül rend és fegyelem uralkodik s ha ez a házi fegyelmezetség esetleg kiterjed a cselédekre is: ők magukat egyszerűen kivonják oly módon, hogy a jövő hónapra felmondják a szolgálatot.

lés átruhazza és fölhalmozza az apró változásokat, szeretnők direkt úton is, lélektani alapon, bebizonyítani, s nemcsak a fiziológia segítségével, mint az imént tettük. Ez ugyan nagyon bajos s csak tapogatódzva közeledhetünk feléje.

Igyekezünk mindenekelőtt megérteni, hogy mily föltétel alatt következnek be az egyes egyén értelmi előhaladása. Ez fokozatos kifejlődés útján történik. A lélek kezdetben csak egyszerű tényeket tud fölfogni, azután összetettebbeket, később egészen egyszerű vonatkozásokat, végül egyre bonyolultabb vonatkozásokat. Ez előhaladás minden mozzanatának egy előbbi fejlődésfok képezi a föltételét, melynek már meg kell valósulnia lennie, s csak úgy állhat be az utána következő. Az értelmet egy épülettel hasonlíthatjuk össze, amelynél minden rétegnek szilárdan le kell rakva lennie, mielőtt a következő reá jönne; vagy pedig, ha néhány újabb filozófussal a megismerés aktusát az alany belső állapotai és a tárgy külső állapotai közti kölcsönhatással hasonlítjuk össze, akkor is azt mondhatjuk, hogy a lélek eleinte igen egyszerű vonatkozásoknak kell, hogy megfeleljen és csak azután emelkedik bonyolultabb vonatkozásokhoz.

Ezt az elméletileg kétségtelen igazságot a gyakorlatban igen gyakran elfeledik. Kétségtelenül, midőn nagyon összefüggő kérdésekről van szó, mint a matematikában, lehetetlen az értelemnek e természetes uton nem haladnia; de a társadalmi és politikai tudományok terén igen gyakran találkozzunk oly emberekkel, kik a végén kezdik. Innen van a sok üres elmélet és tévestan, mert a lélek nem foghatja föl az összetett,

Számos raffinirozott, erkölcsében teljesen satnya női cseléd az elszegődésnél szigorú föltétellel kiköti magának, hogy neki külön konyha kell; hogy miért — azt nem írom le, mert már a gondolatánál is szegény pír borítja arcomat.

Női cselédeink legnagyobb szerencsétlensége a mai cseléd-törvény, melyben a felmondásra két hét van kiszabva a szolgálat felmondásánál. A törvénynek ez az intézkedése odadobja a munkaadót a cseléd szeszélyének, s ha ez még soká így marad, bekövetkeztetik s már közel is van az az idő, mikor a cseléd lesz az ur a háznál, s habár fonák rendszer lesz is ez, de annyi haszna lesz majd, hogy a nevelésnek más rendszerét fogja a társadalomba behozni, nevezetesen azt, hogy a cseléd-tartás mellőzhető, vagy legalább korlátozása céljából leányainkat, úgy mint hajdan, a gazdasszonykodásra, vagyis a ház körül előforduló munkára is fogjuk nevelni. Ez lesz majd a házi nevelés főcélja, de ezt bevárni igen nehéz feladat.

Női cselédeink erkölcsi romlásának egyik szabadalmatlan intézői az u. n. a „cseléd-közvetítők“, kik, hogy a közbenjárásért mentől magasabb díjat szedhessenek, gyakran rábeszélnek a jó cselédet is, hogy mondják fel a szolgálatot. Ezek a cseléd-közvetítők okozzák azt is, hogy igen sok cseléd évente 12 helyen is szolgál.

A havi szolgálatidő a cselédekre is, a munkaadóra is káros hatással van. A cselédre azért, mert gyakran helyet cserélvén, nem tud egy háziasszony szokásához sem alkalmazkodni és megkeresett bérét, részben a közvetítők, részben pedig a szolgálat nélkül eltöltött idő alatt a kétes jellemű szállásadók emészik fel. De káros a munkaadóra is, mert a ház úrnője tudván azt, hogy cselédje csak ideig-óráig marad nála, nem sokat törődik cselédje jólétével s akarva-nem akarva hűtelen cselédet nevel; a szolgálat rövid ideje alatt ki sem ismerheti cselédjének egyéni tulajdonságait, tehát a szolgálatból hasznot nem húzhat s mert a rövid idő miatt közönyös cselédjének magaviselete iránt, házi szentélyében gyakran kétes hírű nőt is hűtelen megtűri. Ezen a nyomorult állapotban csak az segítené, ha cseléd-törvényünk revídiáltatnék, benne az lenne az alapelv, hogy hűség, szorgalom, jó magaviselet jutalomra, de a hűtelenség, restség és fajtalanság büntetésre találjon.

Addig is, pedig míg ezen az állapotban a törvényhozói bölcsesség segíteni fog, a községeknek, mint erkölcsi testületeknek önkormányzati joguknál fogva volna szép kötelességük, hogy segítőkészen nyújtsanak éspedig akképpen, hogy:

1. cseléd-közvetítést csakis kifogástalan és jellemes egyéneknek engedjenek.
2. hogy a szolgálat nélkül ügyelgő cselédek azonnal toloncoltassák illetőségi helyeikre.
3. hogy oly női cselédet, ki „külön“ konyhát „igényel“ ne tűrjön meg a községben.
4. a munkaadót pedig bírság terhe alatt kötelezze, hogy az illető cseléd magaviseletéről és szorgalmáról az igazságnak megfelelő jegyet írjon be a cseléd-könyvbe.

F. A.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság f. hó 5-én tartott üléséről szóló rövid tudósításunk ez: Az alispán havi jelentése, melyet ez alkalommal a

míg az egyszerű meg nem érti. Nagyon csalódik, aki azt hiszi, hogy egy jó tehetségű, tiszta eszű embert csak élébe kell valami ténynek állítani s ő azt azonnal fölfogja. Ezer példa bizonyítja az ellenkezőt. Próbáljunk csak egy nyílt, de nem eléggé képzett fejnek görög-római történetet tanítani, s ámulva, elképedve fogjuk látni, hogy mily ferdén fogja fel az eseményeket. A középkor hemzseg az efféle tévedésektől, midőn más világot akar festeni, mint amelyet ismer. Nézzük meg, mennyire kiforgatták jelleméből a trójai háborút, Cézár és Nagy Sándor alakját a lovagias költemények, vagy a XV. század naiv leírásai.*) A vad népek még jobb példálul szolgálhatnak erre. Egy értelmes, tudni vágyó és a legelőbbkelő családokkal rokonságban álló új-zeelandi lakos elkísért egy ángolt Londonba, hogy ott képezze magát; de a kellő lelki fejlettség hiányában semmit sem értett meg a mi európai műveltségünkben és mindent a maga vad képzeletéről szerinte magyarázott. Így, midőn egy gazdag lordot látott maga előtt elmenni, így szólt: „Ennek az embernek sok enivalója van.“**) Másképp nem tudta a gazdagságot elképzelni.

Bizonyára a lelket megelőző műveléssel kell képezni, hogy a bonyolultabb kérdéseket megközelíthesse, de ez épp úgy áll a fajról,

*) Lásd pl. Theseus és Ariadne kalandjait, vagy bármelyiket a görög mitológiából a lovagokkal, apródokkal, templomokkal, gót házakkal, szűk utcákkal, lőrészekkel stb.

**) Savage, Dumont d'Urville-nél, t. III. Több más érdekes adatot is találhatunk itt.

Folytatás az I. mellékleten.

Lövey Klára a „nagy idők” tanuja és a bús időknek *Kufstein* legridegebb börtönében évekig sanyargatott mártírja, halála percéig a legteljesebb magyar honleányok egyike, Budapesten váratlanul és szerencsétlen módon (egy lóvasúti kocsit elgázolta) elhunyt. Neve, emléke, mely összeforrott az 1848/49-iki szabadságharc hírével, dicsőségével, legyen áldott!

Különfélék.

— **Királyi adományok.** Ófelsége, kabinet-irodája útján és főispánunk közbenjárására, e hét folyamán Legeza Irén klenovai, Tutkovics Bertalan izb.-radványi és Petrasovszky Leó valkói gk. lelkészeknek 25—25 ftnyi, — Fencsik András ladoméri gk. lelkésznek 20 ftnyi, — végre Dufinecz János szuhai, Hucecz Pál sámogyi, Draveczky Pál butkai, Gregorovics Mihály izb.-radványi, Jaczkovics Mihály ladoméri, Fedor István porubai, Monics Miklós klenovai, Mondok Illés or.-hrabózei, Sándor Pál topolyáni és Zékány Tivadar sz.-kereszturi tanítóknak pedig 15—15 ftnyi kegyes adományt küldött.

— **Királyi elismerés.** Ófelsége Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a kiállítási helyi bizottságoknak az 1896. évi ezredéves országos kiállítás körül kifejtett *kiváló működésükért* legfelsőbb elismerését fejezte ki. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a bizottság minden egyes tagját értesítette erről s a napokban juttatta el *Staut József* főispáni titkár, tisztelt barátunk kezébe is, mint a s.-a.-ujhelyi bizottság jegyzőjéhez, ezen legfelsőbb elismerést. Tisztelt barátunk és munkatársunknak s vele együtt mindazoknak, kik ilymódon a legmagasabb elismerés tudtul adásának örömeiben részesültek, így *Materny József* t. polgártársunknak is, a királyi elismeréshez őszinte szívből gratulálunk!

— **Személyi hírek.** Főispánunk ömeltósága a főrendiház üléseirei alkalmából Budapesten időzött, honnan tegnap érkezett vissza vármegyei székhelyére. — *Lónyay Gábor* gróf, deregnyői nagybirtokos, census alapján, a magyar főrendiház tagjai sorába felvételre. — *Gerecz Lajos*, homonnai polgári iskolai igazgató később debreczeni tanár, lapunk munkatársa, a kassai kir. reáliskolához neveztetett ki, s tanszékét már el is foglalta.

— **Az új plebános fogadtatása.** Ft. *Katinszky Géza* ujhelyi róm. kat. plebános, mint előre jeleztük, f. hó 7-én délután három órakor érkezett városunkba, hogy új hivatalát elfoglalja. A vasúti állomáson fogadására megjelent *Barthos József* főszolgabíró, *Wallis Gyuláné* grófné patrona képviselőleltében *Ambrózy Nándor* uradalmi jogtanácsos, *Csuka Ödön* főgondnokkal a r. k. egyháztanács, iskolaszék és tanítókar testületileg. Szíves üdvözlések után a plebánia épületébe kísérték az új lelképásztort, ahol a róm. kat. egyházközség egybegyűlt primipilusai nevében, szívből jövő lelkes eljenzések között *Hornyay Béla* dr. egyh. tanácsbeli üdvözölte szép, tartalmas beszéddel új otthonában S.-A.-Ujhely rk. új plebánosát. Az üdvözlő beszédre és szíves fogadtatásra plebánosunk szíves örömmel és meghatottsággal válaszolt, s megköszönvén a fogadtatást, kérte az ur szőlőjében való nehéz munkálkodásában hűveinek segítségét és támogatását. — Ft. *Katinszky Géza* szentszéki tanácsos rk. plebános urat, kit papi és tanári hírneve már körünkbe jövelele előtt megelőzött, mint szék városunkban a legnagyobb hitközség lelképásztort, mi is teljes bizodalommal, őszinte örömmel és rokonérzettel üdvözöljük, mert a legjobb reménységgel nézünk, kivált tanügyi téren, fontos működése elé, amire őt kiváló személyi tulajdonai előkelően kvalifikálják. Isten hozta körünkbe!

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter *Wilcsik István* ujhelyi kir. j.-birósági aljegyzőt az ujhelyi kir. törvényszékhez jegyzővé, — *Fekete Árpád* ujhelyi törvényszéki joggyakorlót, az egri kir. törvényszékhez, *Baydik György* rózsaságyi kir. törvényszéki joggyakorlót pedig a homonnai kir. j.-birósághoz aljegyzőkké kinevezte.

— **Áthelyezés.** *Demián Zoltán* homonnai járásbirósági aljegyző, az ujhelyi kir. törvényszékhez ugyanilyen minőségben áthelyeztetett.

— **Jótkonyság.** Ft. *Katinszky Géza* rk. plebános nemes eszelekedettel kezdte meg működését. Az ujhelyi szegények részére 100 ftot adott át *Ujfalusy Endre* v. főbírónak azzal, hogy azt közöttük, vallásra való tekintet nélkül, ossza ki. A tett nem szorul dicséretre.

— **Társas vacsora.** Az ujhelyi uri fiatal-ság husvét másodnapján, f. hó 19-én, a „Magyar Király” nagyszobában táncal egybekötött társas vacsorát rendez, amelyre eddig is sokan jelenttek részvételüket, mert a rendezők személyisége előre is biztosítja a mulatság sikerét. Külön meghívókat nem fog kibocsátani a rendezőség.

— **Eljegyzések.** *Rácz Kálmán* dr. kir. járásbíró, t. barátunk, ma vált jegyet néhai *Diószeghy*

János kir. tanácsos kedves és művelt lelkű leányával, *Erzsike* k. a.-nyal. — *Fekete Árpád* kir. törvsz. aljegyző tegnap, azaz f. hó 10-én, váltott jegyet *Farkas Dezső* nyug. árvasz ülnök szép és kedves leányával, *Erzsikével*. A boldog jegyeseknek gratulálunk!

— **A kereskedelmi tanulóiskola hivatalos látogatása.** *Nemes Lajos* kir. tanácsos tanfelügyelő, írja tudósítónk, ma egy hete d. u. midőn mind a 3 osztálynak tanítása van, az iskolai bizottság tagjainak jelenlétében meglátogatta a helybeli keresk. tanulat részéről fentartott keresk. tanulók iskoláját és 2 órán át tartó ott időzése alatt, a növendékeket, osztályról-osztályra, a tanult anyagból kikérdezvén, hozzájuk intézett lelkes beszédben, szorgalomra, önképzésre és jövő pályájuk iránt való szeretetre buzdította őket. — *Schneider Jakab* vezető-igazgatónak pedig, ugyancsak az iskolában veleműködő tanító-társainak a tapasztaltak felett megelégedését és elismerését fejezvé ki, a záróvizsgálólat való viszonzlást ígérével bucsut vett a már szép fejlődésnek indult iskolától.

— **Az időjárás** egy-két nap óta túrhetően jó. Kívánjuk a mezzei gazdáknak, hogy a jövő héten még jobb legyen.

— **Numizmatikai gyűjtemény.** *Füredy Róbert*, régész, aki duszaglad és nem kevesebb, mint 5200 érmet tartalmazó gyűjteményét a párisi világiállításon fogja a szaktudós világnak bemutatni, Ujhelyt útba ejtve tegnap és tegnap előtt a vármegyei székházának nagy termében helyezte közszemlére nagy vagyonát, régi pénzekből és hasonlókból álló kollekcióját, melynek nézősége azonban, dacára a potom belépődíjnak, csak igen gyér számu volt. Pedig úgy a kiállítás, mint az igen tartalmas magyarázat magától *Füredytől* hallva, igen tanulságos és élvezetes volt.

— **Szalonkázás.** *Mailáth József* gf. zemplén-vármegyei vadászterületein az ez évi szalonkázás évadjá fényes eredményrel végződött; 11 urvadász és a vadászszemélyzet 12 egész nap, 4 félnap, egy fél délután egy huzáson 259 darab hosszucsőrűt hozott aggatékra. E nagy számhoz hozzájárult *Mailáth József* gf. 17 vadásznapon 65, *Sennyey Béla* br. 8 napon 46, *Széchenyi Pál* gf. 10 vadásznapon 37, *Szirmay György* gf. 9 vadásznapon 19, *Vécsy Tóni* br. 3 napon 15, *Vécsy Sándor* br. 7 napon 13, *Sennyey István* br. 2 vadásznapon 5, *Sennyey Miklós* br. 2 vadásznapon 5, *Farkas Róbert* dr. 2 vadásznapon 2, *Rácz Kálmán* dr. 1 vadásznapon 2, *Nádasdy Ferenc* 2 vadásznapon 1 és a vadászszemélyzet 17 vadásznapon 48 darabbal. A 100-ik szalonkát *Sennyey Béla* br., a 200-ikat *Szirmay György* gf., a 250-iket *Széchenyi Pál* gf. lötte. — Legnagyobb volt az eredmény (35 db. 7 vadászszal) március 24-én a ricsi nagyerdőben, esős időben, középmedves terepviszonyok mellett. Ily eredményt eddig a zemplén-vármegyei vadászterületek nem mutattak fel. Evekkel ezelőtt Pázdieson volt ehhez hasonló szalonkázás. Ezt a fényes eredményt a kitünő rendezés és fegyelmzés — ami a *Mailáth József* gf. vadászatait jellemzi — volt csak képes biztosítani.

— **Országos vásár.** Az ujhelyi folyó hó 8-iki, ugynevezett „Virág-vásár”, meglehetősen népes volt, ami főképpen a rengeteg esőzés után valahára bekövetkezett száraz, széles, az utat megjavított időjárásnak köszönhető. Legnagyobb forgalom az állatvásárban volt, ahová nem kevesebb, mint 2763 darab marhát hajtottak eladásra, amelyből meglehetősen alacsony áron elkelt 1073 db., 794 felhajtott lóbol pedig eladtak 342 darabot. Az iparosok és kereskedők szintén meglehetősen elégedve, mert a falusi nép, bár most pénzhiján van, ebben a vásárban szerezte be az ünneprevalót. Lopás elkövetéséről, ami ritka dolog, nem értesült a rendőség, ahová e napon hat tolvajt fogtak be s csak a vásár után eresztették őket haza.

— **Színészet.** Még az év elején hirdett, hogy a tavaszi szezonra *Komjáthy* debreczeni. vagy *Tisza* miskolci színtársulata fog Ujhelybe jönni. Ma már biztosan tudjuk, hogy sem az egyik, sem a másik társulat nem jön, amit egyébként a mostani pénzsűkiben nem is igen bánunk. Hírlik azonban, és pedig alaposan az, hogy a nyár folyamán a budapesti Nemzeti-színház művészei közül többen fognak nálunk néhány előadást rendezni. Az őszi évadra pedig *Halmay Imre*, szatmári színigazgató már beadta folyamodását a színházért s mint a multból régi jó ismerősünk, azt hisszük, hogy a hatóság „exequatur”-t meg is kapja.

— **Halálozások.** Teljes részvétellel tudatjuk, hogy zsarnóczy *Zsarnóczy Antónia* úrnő, gyöngyös-halászi *Takács György* özvegye, S.-A.-Ujhelyben folyó hó 4-én d. e. 11 órakor, életének 80. évében, szívizületés következtében, elhunyt. Folyó hó 6-án d. u. 4 órakor helyezték örök nyugalomra nagy részvétellel. A nagy életkort élte ur nőnek néhai férje annak idején mint tisztviselő a vármegyét szolgálta. Özv. *Hornyay Ferencné* úrnő édes nővérét, *Hornyay Béla* dr.

főorvos igen tisztelt barátunk pedig szeretett nagynénjét gyászolja az elhunytban. Aldás hamvaira! — A „Nagymihályi kereskedelmi és hitelbank részvénytársaság” fájdalommal jelenti az intézet egyik megalapítójának és felejtethetlen pénztárosának, *Widder Izidornak*, folyó évi április hó 4-én, déli 12 órakor, életének 60-ik évében, Budapesten történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak haza szállított földi maradványait f. hó 7-én helyezték örök nyugalomra általános részvét közt a n.-mihályi izr. sírkertben. *Widder Márk* dr. járásorvos édes atyját siratja a jobb létre költözöttben. Béke lengjen hamvai felett!

— **Lopás a templomban.** Folyó hó 8-án, vásár napján, az ujhelyi róm. kat. plebánia-templom baloldali előcsarnokából, ahol egy nagy feszület függ, az alája helyezett pénzgyűjtő ládikát, benne néhány forintnyi tartalmával, még eddig ismeretlen vakmerő gazember ellopta. A ládikát másnap egy pásztor a „Május-kut” környékén feltörve megtalálta s a tettest szorgalmasan nyomozó rendőségnek átadta.

— **Hernyó.** Lapunk útján is figyelmeztetjük a közönséget, hogy a hernyók irtásának ideje elérkezett s azt a gazdát, aki az irtást tenni elmulasztaná, a mezőrendőri törvény értelmében szigorúan megbüntetik.

— **Állomások kibővítése.** M.-Laborezról jelenti levelezőnk: Bereg-vármegyéből e napokban 200 kubikos érkezett ide és munkába vette az állomás udvarának kibővítését. — A m. kir. államvasutak igazgatósága a szerencsi állomás pályaudvarának kibővítését szintén fölvetve ez idei munka-programjába.

— **Tanítói jutalomdíjak.** *Ujor* község munkás népe, írja tudósítónk, mult hó 28-án összegyülekezett az iskolaházban, hogy tanuja legyen annak az ünnepies ténykedésnek, mely *Peczár Mihály* ottani gk. tanító felé irányult, abból az alkalomból, hogy a vallás- és közoktatásügyi kir. miniszter a derék iskolamestert 50 ftnyi jutalomdíjban részesítette a magyar nyelv és nemzeti népnevelés sikeres terjesztéséért. Emelte az alkalom ünnepességét *Zichy Andor* gróf helybeli nagybirtokosnak, az igazi *mecenásnak*, gyönyörű hármass beszéde, miket az ünnepelelt tanítóhoz, a szülőkhöz és a gyermekekhez (kik „Isten áldd meg a magyart!” és a „Hazádnak rendületlenül” c. hazafias énekekkel fűszerezték az aktust) intézett, tolmácsolván azt, hogy egy jó tanító, ha a szülők támogatják törekvéseiben, a gyermekek pedig teljes odaadással esüngenek tanítójuk lelkén, páratlan szorgalom s kitartás mellett, mint az előttünk lévő példa is itt mutatja eredményhez jut. A derék tanító válaszában teljes meghatottsággal a nemes grófra háritotta az erkölcsi sikert, mert, ugymond, ha ő nem oly bőkezű (200 ftot adott tanszerekre, a szegény gyermekek részére) az ő fáradozása a szegénység kövén megtört volna. Éljen!

— **Eljegyzés.** *Rothfuchs János* tokaji gyógyszerész eljegyezte *Schmitz László* mádi takarékpénztári tisztviselő leányát, Ilonkát.

— **Időjárás.** Alsó-Zemplénből írják nekünk: Ápril hava, mint a március is, villámlással és dörgéssel együtt járó nagy esőzettel kezdődött, mely ha sokáig így tart, a tavaszi munkálatokban elmaradnak a földmives gazdák.

— **Búzavetések ellensége.** A kesznyéteni határban, írja levelezőnk, a tarlóföldekbe vetett őszi búzában sok kárt tett valami pondróféle. Az elpusztított őszi buza vetéseket kiszántották s árpával vetették be. Egyébként pedig az ugarba vetett termények, ahol nem bántotta a féreg, nagyon is kövérek.

— **Áradó folyók.** A Tisza áradása és a folytonos esőzés miatt a Bodrog-, Sajó-, Hernád- és ezek mellékveizei medreikből kiöntöttek s a réteket elborították.

— **Tüz.** Ladmaczról írja levelezőnk: F. hó 5-én este 8—9 óra között tüzi lárma riasztotta föl községünk lakosságát. Erdély Tamás náddal fedett házikójára szállt a veres kakas. A lakosság egész erélyvel fogott hozzá az oltáshoz, ami sikerült is. A drága 300 ftos vízipuska hasznavehetetlen volt, mert a hónap, esőnek, szélnek kitéve, berozsdált állapotban leledzik. A községi vagyonnak ilyen botrányos gondozatlanságáért ugyan kit terhel a felelősség? r. l.

— **Rákóczi-pipa.** Köztudomásu az a történeti szájhagyomány, hogy *Serédy György* az ő kedves zborói várát *I. Rákóczi Ferenc* fejedelemnek egy véka aranyért, melyet egytől-egyig abban az esztendőben vertek, örök áron eladta, minek megtörténte után *Serédyt*, amint búcsuzva távozni akart, a vár alatt, Bártfa város és a fürdő közt vezető utszakaszon, szívszélütés érte s legott szörnyet halt. Ennek a tragikus esztendő emlékezetére *Rákóczi F.* azon a helyen, hol *Serédynek* halála történt, köemléket emeltetett, mely maig is fenáll, azonkívül pipákat is csináltatott, amelyeken a *Serédy* mellképe s az aranyak és a véka vannak ábrázolva. *Serédy* mosolyogni látszik, amint mutatja, hogy még egy db. arany hiányzik a vékából, *Rákóczi*

Folytatás a II. mellékleten.

II. Melléklet a „Zemplén“ 15. számához.

pedig oda nyújtja még azt az egy aranyat is. Serédy ekkor, mint a szohagyomány mondja, a várat szó nélkül átadta, indult és a vár alatt meghalt. Egy ilyen *Rákóczi-pipa*, melyet még a 40-es években találtak a zborói vár udvarán egy ásatás alkalmával, később az öreg K. A. jelenleg tokaji lakos birtokába jutott, aki ezt az érdekes pipát most a régiség-kedvelőknek figyelmébe ajánlja, mert hajlandó lenne eladni.

— **Káros hajfestők.** Egy orvos azt írja egy szaklapban, hogy a hajfestő szerek egyrésze nagyon veszedelmes. Különösen azok, amelyek ólom- és rézalkatrészekből állanak. Színésszörökben beszélnek, hogy egy kiváló színész, az ilyen hajfestő használata folytán, megsiketült, egy másik pedig megvakult. A mellett az említett szerek nem is tartósak. A legtartósabb hajfestő szer az, amely ezüstből van összeállítva. A nevezett orvos a dió-olajfestéket tartja a legártatlanabbnak.

— **A bodrogközi Tisza-szabályozó társulat meteorológiai jegyzetei.** A március havában volt rendkívüli időjárás részletes illusztrálása álljanak itt a következő perbenyiki állomáson észlelt meteorológiai hiteles feljegyzések:

1. A redukált légnyomás maximuma volt 23-án 757.2
2. minimuma „ 29-én 731.0
3. A száraz hőmérő maximuma „ 31-én 14.6
4. minimuma „ 23-án 1.0
5. Csapadék volt 20 napon át váltakozva össz. 60.0 mm.
6. Ezek közt csapadék volt 20-án legn. menny. 10.0
7. Szélirányok közül uralkodó volt e hónap a délkeleti 32-szer naponta 3-szori feljegyzést véve.

— **Időjárás április 11-ére:** Változó felhőzet, hőszűrés, helyenként csapadék.

— **Királyi kitüntetés.** Ő felsége ez évi március 28-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásából *Sternberg Armin és Testvére* hangszergyáros céget a magyar hangszeripar fellendítése körül és az ezredéves kiállításán kifejtett számos érdemei elismerésül cs. és kir. udvari szállítónak nevezte ki. E kiváló cég méltán részt vett a legmagasabb királyi elismerésre, mert hangszeriparunkat, mely azelőtt ugyyszólván csak képzeltben létezett, alig két évtized alatt oly magas nivóra emelte, hogy a külföldet e téren teljesen kiszorította, úgy hogy ma már széles e hazában nincs egy hely sem, ahol ne találkoznánk e hírneves cég gyártmányával.

— **A székesfővárosba utazók,** kik menyasszonyi kelengyét, vászonárakat, női-, férfi- és gyermekfelneműeket, mosóruha kelméket, butorszóvetet, függönyöket, ág- és asztalterítőket stb. akarnak vásárolni, forduljanak a 36 éve fennálló és az egész országban hírneves **Tottis és Kren** legnagyobb áruházhoz Budapesten.

Btt.
— **Tanulóul** felvétetik egy jó családból való 13–14 éves fiú *Klein Géza* papsor-utcai fűszer- és vegyeskereskedésében S.-A.-Ujhelyben.

Foulard-selyem 60 krtól 3 forint 35 krajcárig méterenként — japáni, kíniai, s. a. t. a. legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyen et 45 krtól 14 ft 65 kr. méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszott s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal s. a. t.) a megrendelt árakat, postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárát Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2.

Irodalom.

Főhívás előfizetésre.

A magyar nemzeti irodalom egyik mostoha alakjának emlékét újítja föl munkám. A Lasztócson élt szemerei *Szemere Miklós*nak kimerítő életrajzát foglalja magában. A javarészt családi közléseken és költőnk levelezésén alapuló életrajz kiterjeszkedik az eddigelé kevésbé méltányolt Szemere életének minden érdekes és fontos mozzanatára; e mellett megtalálja az olvasó benne Szemere sajátlagos, eredeti költészetének jellemzését és a Szemere-nemzetségnek teljes, napjainkig levezetett családfáját.

Az alábbiakban közölt vázlat eléggé tájékoztat a munka tartalma felől. Az egész kilenc terjedelmesebb részből áll a következő foglalatlat:

- I. A Szemere család. A költő szülei. Hatásuk Miklósra. Születési helye és éve. Gyermekkora. Patakra megy.
- II. Sárospataki collegium. Elemi iskolázása. Atyja halála. Eperjesen. Lőcsén. Patakon végzi a hittan-bölcsészeti és jogi szakot. A „Páncél-vármegye”. Szemere költeménye a pataki önképzőkörhöz.
- III. Joggyakorlaton. Szemere István mellett írrok Pozsonyban. Bécsi útja. A művészeteket és a szépirodalmat tanulmányozza. Olaszországi utazása. Szemere mint festő és műfaragó. Megismerkedik Máriaassy Annával. Megnősül.
- IV. Szemere a megyegyűléseken. A Mixtura. A tizenhárom társasága. A „szegénylegények” egyesülete. Vadászati ügyessége. Költői munkásságának zsenyéi. Kazinczy Gábor és Szemere Pál hatása Miklósra. Erdélyi János bírálat.

V. Szemere és Petőfi. Petőfi bucsulakomája a Vadász-kürtben. Petőfi nyilatkozata vidéki költő-társairól. Szemere és Sárosy Gyula haragja. Szemere nyilatkozata az Irodalmi Őrben. A régi jó Gvadányi. Az agtelki barlangban. Szemere levele Pajor Istvánhoz. A Honderű és Petőfi. Az Őkorszem. Petőfi a plagiium vádjával illetve. Szemere és Kazinczy Gábor. Petőfi viselkedése Szemerevel szemben. Szemere kiengesztelődik.

VI. 1848. Szemere főcsap önkéntes huszárnak. A Vilmos huszároknál. Levele Sárosy Gyulához. Összetűz Sztáray Nándor gróffal. Párbaja. Harca a zsandárakkal. Kassára kísérik. A fekete sas. A lasztóci azilum.

VII. A lasztóci ház Szemere barátai körében. Levelei. Borsdai. Bölesei költeményei. Költeményei a folyóiratokban. Kertbeny vállalata. Az ifjabb nemzedék és Szemere. Komlósi József. Darmay Viktor. Költeményeinek kiadása. Buzdítások. Tervezetek. Költeményeinek általános jellemzése.

VIII. Szemere polémiája Brassával. Arany megalapítja a Szépirodalmi Figyelőt. Gyulai, Salamon, Szász K. elvi harcai. Salamon cikkelyei. Szemere nyílt levele Aranyhoz Brassai föllepése Szemere válasza. Szemere megharagszik Aranyra. A Sárospataki füzet. Brassai újabb válasza. Az Akadémia és a Kisfaludi-Társaság tagjává lesz.

IX. A szalontai Nép kör tiszteletbeli tagjává választja. A nagyváradiak fölszólítása. Képviselőjelölt. Álláspontja Deákkal szemben. Utazása Olaszországba. Szemere és Kossuth Lajos. Utolsó napjai. Betegsége, halála, temetése. Szemere külső alakja és jelleme.

Az életrajz díszes kiállításban május hó közepén jelenik meg. Előfizetése 1 ft, mely összeg az aláíró-ívelel együtt *Lóvy Adolf* könyvkereskedőnek (Sátoralja-Ujhely) küldendő. A munka bolti ára nagyobb lesz.

Kérjük az irodalom iránt érdeklődőket, hogy az aláíró-íveket minél selegebb körben bemutattni sziveskedjenek.

Sátoralja-Ujhely, 1897. április.

Perényi Jozsef dr.
főimn. k. r. tanár.

— **Az 1848-49-iki Magyar Szabadságharc története** című nagyszabású illusztrált munkából most jelent meg a 78-ik füzet, amelyben Graecza az aradi vár megvétele, a jul. 2-iki komáromi csatát s az ezzel összefüggő eseményeket beszéli el. Igen érdekes a füzetnek Görgey megsebesülésére vonatkozó része. Ebből megtudjuk, hogy Görgei egy szétpattanó gránátszilánktól kapta a sebet, amelyről egész legendakör alakul.

A füzet képei ezek: 1 térkép melléklet; 2 Gróf Kreith József népfelkelő vezér, Klapka utolsó napi parancsa, melyet 1849. okt. 3-ikán sajátkezűleg írt. A váci ütközet 1849. július 17. Részlet az 1849. aug. 2-ikán vívott debreczeni csatából. — Az alapvető nagy munka most már gyorsan közeledik befejezéséhez; remélhetőleg 5–6 füzetet véget ér. Egyes füzet ára: 30 kr. Megrendelhető *Lóvy Adolf* könyvkereskedőnél S.-A.-Ujhelyben.

— **Az Új Idők** a művelt magyar családok lapja. Hü tükre a magyaros irodalmi izlésnek és gyűjtő helye a talentumok legjavának, Regényei, elbeszélései, rajzai legjobb írónk tollából kerülnek ki, képeit a magyar művészek egész gárdája szolgáltatja. Meglátszik ennek a lapnak minden ízén, hogy becsületos törekvéssel ápolja a hazai irodalom és művészet minden ágát s azért a mit ad, nemcsak hogy finom, előkelő és magas színvonalon álló, hanem egyúttal igazán magyar is. Szerkesztője Herceg Ferenc főmunkatársai Bródy Sándor és Mikszáth Kálmán. Az *Új Idők*-re, a magyar művelt családok ez egyetlen igazi magas színvonalon álló képes folyóiratára, előfizethetni a kiadóknál (Budapest Singer és Wolfner könyvkereskedése, Andrassy-ut 10.). Az előfizetése negyedévre 2 ft. Melegen ajánljuk ezt a finom hetilapot t. olvasóink figyelmébe.

— **Az én Ujságom.** Pósa bácsi gyermeklapja egyre jobban hódít az egész országban. A mai gyermekek Az én Ujságom versein, meséin, történetein, ismeretterjesztő cikkelyein nőnek fel. Ebből az újságból tanulnak minden szépet, jót, igazat: imádkozni, hazát szeretni, lelkesedni a nagyok példáján. Szívüknek, lelküknek igazi tápláló forrása ez az újság: gyönyörködteti is, oktatja is őket, s legfőbb célul azt tekinti, hogy nemzeti érzésben, nemzeti gondolkodásban nőjenek nagyokká, hogy idővel támaszai legyenek a hazának. Az én Ujságom megjelenik hetenkint szombaton reggel s vasárnap a vidéken is olvashatók. Az új negyed április 1-én kezdődött. Előfizetése egész évre 4 ft. Kiadóhivatal: Budapest Andrassy-ut 10. sz.

— **Édes anyám.** Irta Pósa Lajos. Ha Pósa Lajos soha életében nem írt volna egyebet mint azt a sok kötet gyermek-verseket, akkor is örök lenne a neve. Az idegen levegőből hazai levegőbe hozta gyermekeink lelkét, a germán képzelt világából a magyar képzelt világába, magyar gondolkodásba, magyar érzésbe. Századokra, örökre kiható fordulat ez, — most még csak a gyermekek érzik, de azokból lesz az ember. Az *Édes anyám* c. verskötetéből is az igazi költészet hangjai szólnak szívünkhöz, s nem múlnak el a könyves bolt raktárában nyomtalanul. A gyönyörű kiállításban, kis nyocdrét alakban megjelent és a költő édes anyjának az arcképevel díszített kötet ára 1 ft 20 kr. — Díszkötésben 2 ft. Hollandi merített papírosan szá-

mozott példány félbörkötésben 4 ft 50 kr. — Kiadja Singer és Wolfner Budapesten.

Egyesületi élet.

— **Az országos vörös-kereszt-egyesület** mező-laborezi fiókja — írja levelezőnk — *Dókus Gyula* cs. és kir. kamarás, mint a vörös-kereszt-egyesület delegátusának vezetése és közreműködése mellett harminc egynehány taggal újra megalakult s elnökévé, az arra hivatott ft. *Mikulies Ciril* krasznibród-monostori elöljáróját, a női ügyosztályból pedig társelnökké *Klein Zsigmond* dr.-né öngyűsége választotta meg egyhangulag. Tudva azt, hogy fiókegyesületünk tovább szervezkedése és vezetése tekintélyes és tapintatos kezekre van bízva, remélhetjük, hogy a tagok száma rövid idő alatt a vidéki érdeklődő közönség készséges csatlakozásával örvedetesen gyarapodni fog.

— **A zemplén-vármegyei orvos-gyógy-szerész egyesület** Ujhelyben f. hó 10-én tartotta közgyűlését, melynek legfontosabb tárgya volt a m. kir. belügyminister törvényjavaslatának tárgyalása az orvosi kamara felállítására iránt. A kérdés felvetésénél *Schön Vilmos* dr. közközházi főorvos emelt szót, hosszabb és szép beszédben sorolta elő mindazokat az okokat, melyek a törvényjavaslat szerinti orvosi kamarák felállítását ellen szólnak; egyben indítványozta, hogy a belügyministerhez intézendő feliratban, az egyesület ez alkalommal az orvosi kamarák felállítását ellen nyilatkozzék. *Hornyay Béla* dr., egyesületi alelnök szintén indítványt terjesztett elő, melyszerint az orvosi kamarának felállítását kívánja ugyan, de nem oly alakban, minőben az egyesülethez érkezett tervezet előírja. A két indítvány szavazásra bocsáttatván, a *Schön Vilmos* dr. indítványát fogadták el 10 szavazattal a *Hornyay Béla* dr. indítványának 2 szavazata ellenében. E.

Közgazdaság.

A századvég egyik csodája.

Az a két hatalmas rigolózó gép a maga óriás ekéjével, amelyik ott működik a kis-toronyai „hegyközség” területén; hogy a filokszeri által kipusztított szőlők talaját feltörve, az újraültetésre, a betelepítésre alkalmassá tegye.

Valóban érdemes megtekinteni az újabb technika eme csoda-művét, midőn munkában van s nem nagyszámu személyzetével szántja, feltöri a legkeményebb köves talajt is. A két gőzgép s ekéje mellett mindössze is 3 gépész, 2 fűtő, 2 ekevezető van alkalmazva, akik bámulatraméltó ügyességgel, biztossággal vezetik a csodagépet s elősegítik annak eredményes munkálkodását.

Mint mesebeli két óriás szörny: úgy jár-kél ide-oda, le s fel a hegyoldalra a két gőzgép; előre hátra mozog, szegül, kanyarodik; utat tör magának tuskés bokrokon, köves oldalakon s ha a talaj alatta be nem süpped — a mi a sziklás, köves hegyen alig történhetik meg — kellő biztossággal járja meg a maga gőz-erejével a meredek hegyoldalakat is anélkül, hogy a körülötte dolgozó munkások veszedelemtől tarthatnának s okuk volna félni valam nagyobb szerencsétlenségtől.

Pedig mily óriási munkát s mily nagy erővel végez ez a csoda-gép!

A rigolozásra kismélt területnek két oldalán egymással szemben helyezkednek el a gőzgépek. Közöttük jár ide-oda két hatalmas drótkötél segítségével az óriás kettős szerkezetű ekegépzele, melynek egyik része felemelkedik akkor, amidőn a másik működésben van. A drótkötelek, amelynek hossza 130 m., a gőzgépek erősített forgó korongra felesavarhatók és albeocsáthatók.

Valóban impozáns látvány, midőn a működésben levő gőzgép a drótkötélen vonja magához a talajba lebecsáttott s befuródott eke-gépezet egyik részét, amely kellő gyorsasággal szántja a hatalmas barázdákat s 3 m. hosszú rendkívül erős ekéjével 2–3 mázsás követ is kimozdít és kiemel a helyéből.

Az ekként feltört s megmúvelt talaj mélysége legalább is 48 cm. s a kivánt célnak egészen megfelelő; mert a kövek éltávolítására s a talaj elenyengtetésére folytán — ami már nem sok munkába és fáradságba kerül — készen áll a terület a betelepítésre.

A két gőzgép munkája közben két fuvaros által láttatik el vízzel a közeli forrásokból. A fűtésre felhasznált kőszén pedig mindenütt a gépek működése útjába van lerakva kisebb eszmőkben, hogy könnyen felhasználható legyen.

Naponta 1½ kat. holdat képes feldolgozni e csoda-gép oly kitűnő eredménynyel, amely kívánivalót nem hagy fenn. S ha meggondoljuk

azt, hogy mennyi emberi erőt megkimél s mily gyorsan végzi a rigolozás nehéz munkáját e gép; a 170 főt, amennyibe egy kat. holdnak a feltörése kerül, nem tarthatjuk tulságosnak, sőt ha felbecsüljük az emberi erő mennyiségét és értékét, továbbá azon kiszámíthatatlan előnyt, amely a gyorsan feltört talaj élenyülése folytán annak termőképességében mutatkozik: bátran kimondhatjuk, hogy e gépekkel való rigolozás célszerűség, haszon tekintetében sokkal felülmúlja az emberi erővel végzett munkát s a birtokok osztályt egyenesen arra utalja, hogy újraelültetendő szőlőterületeik munkabavételénél ezt a rigolozó gépet föltétlenül igénybe vegyék.

Különösen a mostani nedves időjárás alkalmas nagyon a rigolozásra, mivel a talaj jól átmedvesedik s a felforgatott föld felülete könnyen elegyengethető.

Eppen azért esodálkozni lehet azon, hogy a nagyobb birtokok közül is aránylag kevesen használják fel a jó alkalmat s a legtöbben nem sietnek szőlő-területeik feltörésével; pedig ha talán a szőlővesszők hiányában, vagy más ok miatt az ültetést nem is kezdenék meg most, vagy a közel jövőben: a rigolozás azért nem veszne kárba, mivelhogy a feltörés a talaj javítására nagy mértékben befolya s idővel a szőlő termőképességét is elősegítené.

Bizonyára kívánatos volna az is, ha a „hegyközség” kisebb birtokosai egymással szövetkezve már most föltörnék szőlőterületeiket.

De hát a mi népünk, mint mindenben, ugye fontos kérdésben is nagyon konzervatív. Nem hajlandó könnyen ilyen nagyszabású újításba belelemni, ha különben helyesnek tartja is azt. Azonban az ügy fontossága megérdemelné, hogy egy-egy esetek, mint az intéző körök befolyás, rábeszélés és kölesön utján való pénzbeli segítség nyújtásával is oda hatnának, hogy a köznép is felismerje az e gépekkel való rigolozásnak előnyös voltát s a kínálkozó jó alkalmat felhasználja a maga javára.

A „hegyközségi anyatelepnek” a felügyelője egy igen képzett jóra való fiatal ember: Szepessy József, aki mint állami szakközeg és hivatalnok működik ott és szívesen szolgál bővebb felvilágosítással, kellő utbaigazítással bárkinek is e tekintetben.

Forduljanak azért hozzá bizalommal a gazdák, akik paragon levő szőlő-földjeiket minél előbb a célnak megfelelően munkába venni, betelepíteni akarják; ő készséggel ad utasítást a rigolozó gép legcélszerűbb felhasználására nézve, ami bizonyára ugye a költség tekintetében mint a teljesített munka minőségét illetőleg minden birtokosra nézve a legelőnyösebb, a legcélszerűbb leendő.

Kádár János.

Vármegyei Hivatalos Rész.

6883. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

A magyar kir. honvédségi Ludovika-Akadémia tisztképző tanfolyamára, a Gróf Buttler János féle alapítványi helyre, a vármegye közönsége által kijelölendő ifjú ügyében f. évi 17801 számú honvédelmi miniszteri intézkedést másolatban, addig is, míg a pályázati kérvény beadásának határnapját kitűzném, az illetők tájékoztatása céljából közhírre teszem.

S.-A.-Ujhely 1897. április 7.

Alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

M. kir. honvédelmi miniszter 17801/XIV. —97. szám. Zemplén vármegye közönségének. A magyar királyi honvédségi Ludovika Akadémiának az 1883-ik évi XXXIV. törvényeikk és az 1890-ik évi XXIII. törvények alapján szervezett tisztképző tanfolyamában a Gróf Buttler János féle alapítványi helyek közül az, melyre az 1893/94-iki tanév kezdetén a törvényhatóság bemutatása alapján Füzesséry Elek vétetett fel, ezen növendéknek a folyó tanévi zárvizsgák eredményétől föltételezett kilépése folytán előreláthatólag üresedésbe fog jönni, és az 1897/98 tanév kezdetén ismét betölthetővé válik. Minthogy ezen alapítvánnyal egybekötött bemutatási jogot a megye közönsége van hivatva gyakorolni, az általános pályázati hirdetmény egy példányát ide mellékelve oly felhívással küldöm meg, hogy az ezen hirdetményben megszabott módon felszerelt pályázati folyamodványok melléklése mellett, legkésőbb folyó évi május 31-ig, azon pályázókat, kikre a megye közönsége választása esik nevezze meg, s egyúttal azt is tudassa, vajjon a pályázók között a felvétel, illetőleg az esetleg szükséges berendezés tekintetében minő sortrendet kíván követni, ha az első sorban bemutatott ifjú netaláni testi alkalmatlanság vagy a felvételi vizsgának kielégítő eredménnyel le nem tévese miatt az intézetbe felvehető nem volna. A bemutatásnál

különös figyelem fordítandó arra, hogy a pályázók a hirdetményben elősorolt feltételeknek megfeleljenek, s oly ifjú ki az illető középiskola IV. osztályának látogatásáról legalább is jó eredményű bizonyítványt nem mutathat fel, továbbá olyan a ki a Ludovika-Akadémián a f. évi október hó 1-én megnyitandó 1897—98-iki tanév kezdetén a 14 éves legkisebb életkort még el nem éri, vagy aki ugyanezen időpontban a meghatározott legmagasabb életkort, nevezetesen a 16-ik életévet már több mint hat hónappal haladja túl, javaslatba ne hozassék, végre: hogy a nem szabályszerűen felszerelt folyamodvány hozzám fel se terjesztessék. Nem jelölhető ki végül oly ifjú sem, aki a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamába a f. 1896—97-iki vagy valamely előző tanév bármennyű (egész vagy félfizetéses stb.) helyre felvételt, s az intézetnek már ez idő szerint növendéke. Meg vagyok győződve, hogy a megye közönsége választását oly ifjakra fogja irányítani, akik a felvételre minden tekintetben alkalmasnak bizonyulnak, és így már a megye közönsége részéről történt bemutatás alapján lehetővé lesz téré, hogy a megüresedő hely megfelelőleg betöltessék. — De minthogy még is megtörténhetnék, hogy a kérdéses alapítványi helyre első és második sorban bemutatott ifjak a felvételi feltételeknek meg nem felelnek, s így felvehetőek nem volnának és a megye közönségének esetleg nem állana módjában kellő minősültségű ifjút a tanfolyam megkezdéséig pótlólag bemutatni, jogát egyáltalán nem gyakorolná, illetőleg azon okból nem gyakorolhatná, mivel a betöltendő helyre nem elegendő, vagy egyetlen pályázó sem jelentkeznek: a törvény végrehajtásából kifolyó kötelességemnek tartom már most utalni arra, hogy ezen esetekben a törvény idézett rendelkezésének biztosítása céljából, szükség esetén, a képviselőházhoz az 1885-ik évben benyújtott és általa jóváhagyólag tudomásul vett jelentésben jelzett eljárás módozatot fogom követni. Ehhez képest, ha az eshetőségek arra kényszerítenék az illető névsor közlése mellett, annak idején a megye közönsége szabad választására fogom bízni, hogy a kincstári díjmentes helyekre feles számmal pályázó azon ifjak közül, a kik az Öcsászári és apostoli királyi Felsége által jóváhagyandó sorrend szerint másodsorban vannak kijelölve, de helyhez már nem juthattak, a betöltendő alapítványi helyre való felvétel végett, a kijelölendőt tetszése szerint megnevezhesse. Azon esetben pedig, ha a kijelölés a kitűzött határidőig nem teljesítették, a legfelsőbb helyen jóvá hagyott sorrend szerint következő fogom a betöltendő alapítványi helyre berendelni, a miről aztán a megye közönségét értesíteni fogom. Budapest, 1897 évi március hó 22-én Fejérváry s. k. honvédelmi miniszter.

5460. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

A fiemei hadtengerészeti akadémiában az 1897/98-ik iskolai év kezdetén betöltendő egész ingyenes és féldíjmentes, valamint fizetéses és alapítványi helyek betöltésére vonatkozólag kibocsátott s a „Budapesti Közlöny”-ben is megjelent pályázati hirdetményt minél szélesebb körben leendő közzététel végett kiadom.*)

S.-A.-Ujhely, 1897. március 28.

Alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

5795. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

A cs. és kir. hadapród-iskolába az 1897/98-iki tanévre való felvétel tárgyában kiadott és a „Budapesti Közlöny”-ben is közzétett pályázati hirdetményt oly felhívással adom ki, hogy annak minél szélesebb körben leendő közhírrététele iránt gondoskodjék.**)

S.-A.-Ujhely, 1897. március 29-én.

Alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

6184. sz.

T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

Az 1883. évi XXXIV. t. c. módosításáról szóló 1890. évi XXIII. t. c. értelmében, a m. kir. honvédségi Ludovika-Akadémiában***) szervezett tisztképző tanfolyamában az 1897/98-ik évi tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó és a „Budapesti Közlöny”-ben is megjelent pályázati hirdetményt oly felhívással adom ki, hogy ezen hirdetménynek minél szélesebb körben leendő közhírrététele végett azonnal intézkedjék.

S.-A.-Ujhely, 1897. április 2.

Matolai Etele, alispán.

*) Elolvasható a járási főszolgabíráknál, a vármegyei irattárban, úgyszintén szerkesztőségünkönél is. Szerk.

**) Szintén.

***) Szintén.

25,437. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

Ezen közérdekű felhívás a vármegye hivatalos lapjában közzétételük és a járási főszolgabíróknak előfizetők gyűjtése céljából kiadatik.

S.-A.-Ujhely, 1896. december 12.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Országos m. kir. statisztikai hivatal. Ad. 2821. eln. Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének. Az 1895. évi VIII. t. c. alapján végrehajtott mezőgazdasági statisztikai összeírás eredményeinek feldolgozása befejezéséhez közeledik s az első bocsátattnak néhány nap mulva sajtó alá bocsátattnak. Mielőtt azonban az országos m. kir. statisztikai hivatal a nagy mezőgazdasági statisztikai munkát kinyomatása iránt intézkedhetnék, lehetőleg pontosan ismernie kell a szükséglet mértékét, hogy az előállítandó példányok számát ehhez képest lehessen megállapítani. Az eddig beérkezett előfizetések száma, sajnos, oly esemény, hogy ezen számot az országos m. kir. statisztikai hivatal a szükséglet valódi mértékéül az előállítandó példányok számának meghatározása tekintetében alapul el nem fogadhatja, mert nem teheti fel, hogy az intelligens magyar gazdaközönségben, a gazdák érdekeinek képviseletére hivatott egyesületekben, testületekben, intézetekben, községek és egyéb hatóságok körében ne volna több érdek azon statisztikai munkálatok iránt, amelyek Magyarország mezőgazdasági állapotait először fogják behatóan ismertetni és pedig oly részletességgel, aminővel annak példáját más, előrehaladottabb országokban hiába keresnők. Sőt inkább abban a hitben van az országos m. kir. statisztikai hivatal, hogy az e művekre hirdett előfizetési felhívás kikerülte az érdekelteknek figyelmét s mihelyt az első kötetek megjelennek és azoknak bő és tanulságos tartalmát tapasztalni fogják, oly nagy számban érkeznek majd megrendelések, hogy azoknak a hivatal nem fog elegendő lehetni, úgy amint ez az 1890. évi népszámlálás alkalmával is megtörtént, amidőn a népszámlálási eredményeket tartalmazó főmunkálat — tekintettel az előfizetők csekély számára — csak 1000 példányban állítatott elő és megjelenése után néhány nap alatt teljesen elfogyott, úgy hogy igen jelentékeny számu, utólag érkezett megrendelést nem lehetett figyelembe venni. Ennek elkerülése végett — az előfizetési felhívás egy példányának újból való ide esatolásával — felkérem tehát t. c. címet, hogy a mezőgazdasági statisztikai művek iránt az érdeklődést minél szélesebb körben felkeltetni s egyzersmind odahatni sziveskedjék, hogy az előfizetések legkésőbb a folyó év vége előtt bejelentessenek annyival is inkább, mert ezen határidő elteltével, még ha fog is rendelkezésre állani készlet — ami nem éppen valószínű, minthogy az előállítandó példányok száma az előfizetések alapján fog megállapítani s azok számánál legfeljebb néhány százal lesz magasabb — a mezőgazdasági statisztikai művek az igen mérsékelt 10 fban megszabott előfizetési árnak négyszeresére rugó bolti árban lesznek csak megszerezhetőek. Budapest 1896. évi november hó 25. Az országos m. kir. statisztikai hivatal igazgatója Jekelfalussy s. k. minisztertanácsos.

7143. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

A kiépített tervezett nagy-ráska—vajáni törvényhatósági közut 1894 évi augusztus hó 13-án Pum József műszaki-tanácsos vezetés alatt fogantatosított közig. bejárásáról felvett jegyzőkönyv szerint javaslatba hozott utirány-változtatásra, t. i. a Nagy-Ráskától—Hegyin Vajánba vezető alternatív irányra vonatkozó, a vármegye kir. építészeti hivatala részéről elkészített tervezet alapján a közig. bejárást a nagyméltóságú kereskedelmi Miniszter folyó évi január hó 17-én/96. számú intézkedéssel elrendelvé, annak vezetésével ugyancsak Pum József műszaki tanácsos bízott meg.

A helyszíni bejárás csak a második változatra, vagyis a Nagy-Ráskától—Hegyin át Vajánba tervezett utirányra nézve fog fogantatosítani és az Ung-vármegyében Vaján község által áthelyezni kért utirányra is ki fog terjesztetni.

A közigazgatási bejárás határidejéül a bejárás vezetésével megbízott műszaki tanácsos részéről alulírott alispánnal egyetértőleg folyó évi április hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája, összejöveteli helyül Nagy-Ráska község háza tüzetett ki.

A bejárást a vármegyei képviseletével Stépán Gábor vármegyei bizottsági tagot és Thuránszky László t. vármegyei főjegyzőt mint a közlekedési ügyek elnökét, a járás kép-

visele
szolg

takat.
utóbb
kiadá
bejár
Kis-P
továb
és egy
58. §
hívja
mege
szeti

zoló
főszo

Vh.

102.
járás
ben
javár
erejé
gítés
végre
ingós

szám
ennek
szese
erejé
eszkö
delel
közöl
ságok
§-a é
togna

Tk.

közhi
Majer
és já
törvé
Sztró
tjvkbe
ennek
Grün
lanok

viseletével pedig Füzesséry Tamás járási főszolgabíró bizom meg.

Miről a vármegye képviselőivel megbízottakat, továbbá a nevezett járási főszolgabíró, ez utóbbit jelen hirdetésnek kellő számban való kiadásával, oly felhívással értesitem, hogy a bejárásához az érdekeltséget, ugymint, Nagy és Kis-Ráska, Hegyi és Deregnő községeket, továbbá a közvetlenül érdekelt földbirtosokat és egyéb magánérdekelteket az 1890. évi I. t. cz. 58. §-a rendelkezéséhez képest oly értéssel hívja meg, hogy a vonatkozó tervek a bejárást megelőző 15 napon át a vármegyei államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

Jelen hirdetésnek kellő közhírré tételét igazoló hatósági bizonylatok a bejárásnál a járási főszolgabíró részéről bemutatandók.

S.-A.-Ujhely, 1897. évi április hó 4-én.

Alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

6185. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

10 járási főszolgabírónak

A nagymélt.: földmívelésügyi miniszter ur folyó évi 1192/eln.: szám alatt kelt intézkedése folytán, folyó évi 2568 szám alatt kelt felhívásom folytán tudomásul vétel és közzététel végett tudatom tek. főszolgabíró urral hogy a ragadós tüdőlobnak jelenlegi elterjedéséhez mérten a szarvasmarháknak Németországba való bevitelére, a ragadós tüdőlob esetleges behurcolásának veszélye miatt ez idő szerint Magyarország következő törvényhatóságai közül tilos. Arva-, Bars-, Liptó-, Nyitra-, Pozsony-, Szepes és Trencsén-vármegyeikből.

Együttal megjegyzem, hogy oly törvényhatóság területéről, melynek területén csak egy községen is ragadós tüdőlob megállapított, vagy uralkodik, a miről a szakértők a nekik hetenként megküldött „Földmívelési Értesítő”-ből mindig hiteles tájékoztatást nyerhetnek szarvasmarhát Németországba szállítani feltétlenül tilos, tekintet nélkül arra, hogy az illető törvény-

hatóság neve a német kormány által időnként közzétett kimutatásba felvétellett-e?

S.-A.-Ujhely, 1897. március 27.

Alispán h.: Dókus Gyula, főjegyző.

Heti naptár.

Vasárnap,	ápr. 11.	Palmarum †
Hétfőn,	ápr. 12.	Gyula pp. †
Kedden,	ápr. 13.	Hermenegild †
Szerdán,	ápr. 14.	Tibor vt. †
Csütörtökön,	ápr. 15.	Anasztázia †
Pénteken,	ápr. 16.	Lambert †
Szombaton,	ápr. 17.	Anicét pp. †

A szerkesztő póstája.

R. M. — Bpest. Szives ajánlatát levélben köszönjük meg.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhlert Gyula.

HIRDETÉSEK.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvjaa a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzésnél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navrátil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredményre alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Vh. 127 és 128/1897. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tokaji kir. járásbíró 1897. évi 383 és 384. számú végzése következtében Dr. Engel Jakab ügyvéd által képviselt Riesz Salamon javára Karácsonyi Mihály ellen 300 frt és 497 frt 17 kr. s jár. erejéig 1897. évi február hó 26 és 27-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 665 frtra becsült végrehajtható zálogban lévő ékszerek és értékpapirokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. bíróság 1335 és 1345/97. számú végzése folytán 300 frt és 497 frt 17 kr. tőkekövetelés ennek különböző időtől járó 5 és 6% kamatai és eddig összesen 150 frt 80 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Tokajban Riesz Salamon végrehajtó lakásán leendő eszközésére 1897. évi április hó 12-ik (tizenkettő) napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az értékpapírok kivételével az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Kelt Tokajban, 1897. évi márc. hó 25. napján.

Feuerstein József,
kir. bírósági végrehajtó.

Tk. 785/897. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rosenberg Adolf végrehajthatónak Reisman Majer s társai végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szatropkói kir. járásbíró) területén lévő Szatropkó község határában fekvő: a szatropkói 131. számú tjkvben A. I. 1. sor. 151. helyr. sz. a felvett Reisman Majer, ennek neje szül. Grünwald Betti és Rottenberg Jakabné szül. Grünwald Mária nevére irt ház, udvar és kertből álló ingatlanokra az árverést 800 frtban ezennel megállapított kikiáltási

árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi május hó 21. napján d. e. 9 órakor Szatropkó község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 86 forintot készpénzben, vagy 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelete 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírból a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóságnál, 1897. évi február hó 25-ik napján.

Kótsch Jakab, kir. albiró.

255/97. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1897. évi 393/p. számú végzése következtében Dr. Haas Bernát ügyvéd által képviselt Schwartz Sámuel helybeli lakos javára Malár-cik Pál helyb. lakos ellen 60 frt 50 kr. s jár. erejéig 1897. évi március hó 1-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján felül foglalt és 665 frtra becsült gőzmotor, esztergapad és háziutortól álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 2746/p. 1897. sz. végzése folytán 60 frt 50 kr. tőkekövetelés, ennek 1896. évi szept. 7. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 25 frt 50 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Helyben alperes lakásán leendő eszközésére 1897. évi április hó 15-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzítés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi márc. hó 31. napján.

Tómasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

A szegi gőzmalom részv.-társaság

21-ik számú szelvénye

után

az 1896-iki üzletévi osztalék

folyó évi március hó 29-ikétől

Szegiben (postaállomás Szegimalom) a társulati pénztárnál

14, azaz tizennégy forintjával

kifizettetik.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1897. márc. 28.

Az igazgatóság.

Hölgykalapok vásárlásához kedvező alkalom!

Vanszerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönséget értesíteni, hogy Bécsből visszaérkezve a párisi modellek alapján izlésteljesen és divatszertüleg össze állítottam

nőikalap készletemet

férhely szüke miatt kevés haszonnal **olcsóbban mint bárhol** adalom.

Amennyiben szakmámba vágó mindenféle munkát elvállalok, sok évi fővárosi szaktehetségem bátorít a mélyen tisztelt hölgyközönség kegyes pártfogását kérni.

Kiváló tisztelettel:

Szandovics Fáni,

S.-A.-Ujhelyt a megyeház mellett.

Tk. 4445. sz. 1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bucskó János végrehajthatónak Dovicák János és István végrehajtást szenvedő elleni 66 frt 67 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. járásbíró) területén lévő Nagy-Tárkány község és határában fekvő a nagy-tárkányi 73. sz. tjkvben foglalt 223., 224. hr. számok alatti ház és belsőszobából s 309., 603., 896., 905., 995., 999., 1103., 1132. és 1172. hr. számok alatti külsőszobából a Dovicák Jánost és Dovicák Istvánt 1/6-öd 1/6-öd részben illető jutalékokra az árverést 1783 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi május hó 4. napján d. e. 9 órakor Nagy-Tárkány község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 173 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kc t igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírból a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 18 t. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmezz, a kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóságnál, 1897. évi február hó 5. napján.

Farkas, kir. albiró.

Vegyri ruhatisztító és festőüzlet megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy itt **S.-A. Ujhelyben**

gőzerőre berendezett vegyi ruhatisztító-, mü-, selyem és kelmefestő üzletet nyitottam.

Elvállalok tisztításra: fejtetlen és fejtett báli, utcaizai, selyem-, plüsch-, szövet- és kreton-**ruhákat** bármily dús díszítéssel. — Továbbá ur- és női **öltönyöket**; egyenruhákat, báli belépőket, selyemkendőket, csipkefüggönyöket, prémezett és himzett tárgyakat, gyermek-ruhákat, szallagot, nyakkendőt, keztyűt és minden itt fel nem sorolt tárgyakat.

Festésre minden megunt színű, vagy színét hagyott női- és férfi ruhákat a volt eredeti színben, vagy a legdivatosabb színekben. Bolti minta után csakis tiszta világos színű szövetek alkalmasak. A férfi ruhák fejtetlen, a női ruhák szétfejtve, mivel így a kívánt szín tökéletesen elérhető.

Alkalmi ruha kívánatra a legrövidebb idő alatt tisztítottik. — Festésre adandó tárgyak 8 nap alatt festetnek.

Nagy műhelyem gőzerőre akképpen van berendezve, hogy az időjárás és évszak a munkák kivételére befolyással nem bír és így a rendelések bármely időszakban, tehát télen is átvételnek és pontosan elkészítetnek.

E téren sok éven át a fővárosban és külföldön szerzett tapasztalataim képesítenek arra, hogy mindenki izlését teljesen kielégítem.

Vidéki megbízásokat posta-utánvétellel a legpontosabban teljesítek.

Magamat becses pártfogásába ajánlva maradtam

Főüzlet és nagyműhelyem: **S.-A.-Ujhely**, Kazinczy-u. 508. sz. a kereskedelmi bankkal szemben.

Felvételi üzlethelyiségek:

Kassa, fő-utca 46. (Vitéz-féle házban).
Munkács, fő-utca 34. szám.

mély tisztelettel:

Rakovszky Sándor,
vegyi tisztító és kelmefestő.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázó-lakk-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 forint 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearányozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

Egy boglya

17 szekér
első minőségű

széna

eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál **Nyomárkay Kálmán**nál S.-A.-Ujhely.

A Bpesti „Nádor“ gyógyszer-tár nélkülölzhetetlen gyógyszerei.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, a torok és légzési szervek minden bajánál:

Egger mellpastillái

1 doboz 25 kr. és 50 kr.
mely számos érmeikkel lett kifizetve.

Mindenféle gyomorbetegségeknek ajánlatos:

Egger szódapastillái

1 doboz 30 kr.

Enyhe vértisztító és gyomorerősítő hatásának elősmert felülmulhatatlan szer székrekedésnél:

Egger Cascara Sagrada Pastillái

1 üveg ára 50 kr.

Felülmul minden ez ideig használatban álló csukamáj olaj készítményeket, szagtalan kellemes ízű, könnyű emészthetőségű kitünő táp és gyógyerejű az

Egger-féle Csukamáj Emulsio

próba üveg 35 kr. egy üveg 70 kr.

Az arcbőr üdeségének előmozdítására és fenntartására teljesen ártatlan anyagokból előállított, máj-foltok, szeplő s az arcbőr mindennemű kitéréséi ellen legsikeresebben használható az

Egger Párisi Crème

próba tégely 50 kr. egy tégely 1 forint.

Nékiülzhetetlen szer dohányzóknak, a szájnak igen jó ízű és a leheletnek fölöttébb kellemes szagot kölcsönöz az

Egger Royal Cachau

próba boríték 15 kr. 10 boríték 1 forint.

Kaphatók minden gyógyszer-tárban, S.-A.-Ujhelyben: **Widder Gyula**, **Kincsesy Péter** és **Cs. Buday Akos** urak gyógyszer-táiraiban, valamint **Egger A. fia** „Nádor“ gyógyszer-tárában Budapest, Váci-körút 7. sz.

A Latorcza mentén kitünő gyeplegelőre szarvasmarhát, lovat darabonként 8 forintért (és pásztorbér) vállalok.

Bővebb felvilágosítást ad

Szerdahelyi Vincze.

Rad, u. p. Szomotor.

Ugyanott 8 lóerejű egészen jó Karban tartott gőzkazán 800 forintért eladó.

Hirdetmény.

Safier **Ábrahám** szerencsi közadós-cég csődügyében alólírott tömeggondnok közhírré teszi, hogy alólírott napon tartott csődválasztmányi gyűlésen hozott határozat értelmében az **április hó 12-re kitézett árverés nem fog megtartatni**, hanem a helyett a **9131 forint 34 kr-ra** becsült és leltározott árutárnak zárt ajánlat utján értékesítését határozta el a választmány; az ajánlatok tételére, melyek alólírott tömeggondnokhoz lesznek benyújtandók **1897. évi április hó 22. napjának délutáni 3 óráját** tüzte ki, azzal a világos kijelentéssel azonban, hogy a választmány fenntartja magának a jogot, hogy a benyújtandó zárt ajánlatokat elfogadja-e vagy sem.

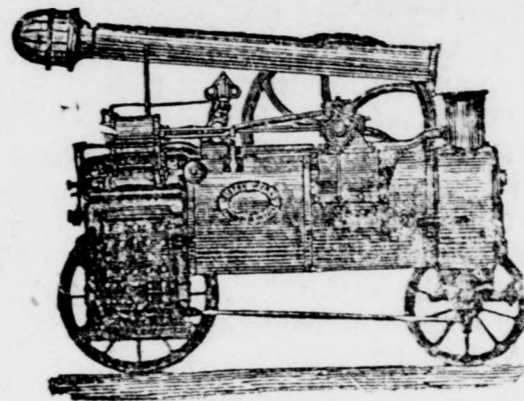
Szerencs. 1897. évi április 5.

Dr. miskolczi Kovács Gábor,
tömeggondnok.

Kotzò Pál

Gépész-mérnök

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű

szögecs cséplőkészleteket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10, és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmarózákkal, alsó szelelővel és rendkívüli nagy felületű rostákkal, árpahéjazoval és választóhengerral

fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő

G Ó Z M O Z G O N Y O K A T

Továbbá **R. GARRET & SONS** felülmulhatatlan 40% tüzelő anyag megtakarító

Compound gőzmozdonyokat

legjobbnek elismert **brandtfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket**. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. **Sorvető- és szórvető gépeket** és mindenemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Vidéki ügynökök keresetnek.

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész

Margit-Crémeje.

Margit-Créme legjobb arc crème rövid idő alatt ifjítja és szépitja az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások bőratka (Mitesser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és kézvörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arc 3—4 nap alatt alabástromfehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes mint más krémektől, azért nappal is használható.

Margit-Créme nagy tégely 1 forint, kicsi 50 kr.

Margit-hőlgypor fehér, rózsas és crème 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori Pöldes Kelemen gyógyszerész Aradon felirattal és czimerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Valódi minőségben kapható: S.-A.-Ujhelyben **Widder Gyula** és **Sárospatakon Terstianszky K.** urak gyógyszer-táiraiban.

Zsugatalan és nyomban száradó

Törvényileg védve!

Veritabl Laque Christoph.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a másolás alatt is használtatásának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfészeknek és az olajtaknak sajátja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elvonná a fényt. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz, sárgasbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj fészek fedi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden föltöt. A rabbi mázolás stb; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfészekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, onnélfogva nem fedi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két középnyagú szobára való) 5 forint 90 kr., vagy 9 forint 90 kr.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 250 éve letező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csakis **Malártsik György** fűszer- és vegyes kereskedésében kapható S.-A.-Ujhelyt.

Kerti vetemény és virág magvak raktára.

A tavaszi idény beálltával bátorkodom a nagyérdemű közönség szives figyelmét a kassai

Haltenberger Béla féle
kelmefestő-gyár és vegytisztító intézetére

fölvívni, a hol is férfi és női ruhák, függönyök és szőnyegek stb. elismert jó kivitelben a legjutányosabb árak mellett

festetnek és tisztítatnak.

Fönti czég újabban egy nagyobb szabásu

Gőzmosó intézetet

rendezett be, melyben bármínemű fehérnemű tisztítatik. — Megbízásokat fűszer-, festék-, liszt-, rövidáru- és magüzletben fogadok el s azoknak pontos és a leggyorsabb elintézésről előre is biztosítom a t. megrendelő közönséget.

Kérve minél tömegesebb b. megrendeléseiket

Tisztelettel:

Kis-Piacz. Rákóczi-utca. **Nagy Ferencz,**
ezelőtt Vályi István.

Naponta friss kassai sonka és vörstli.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalma-kazalozók, továbbá járgány-cseplőgépek, here-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,

"COLUMBIA-DRILL"

legjobb sorvetőgépek, boronák, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytemes aczélekek, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár
Részvény-Társaság
(ezelőtt Walser Ferencz)
BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső Váci-ut 45. szám.
Sürgőnyczim: Szivattyugyár Budapest.

GYÁRT:

mindenféle gőzgepeket, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépítványokat vasból. Tűzfecskendőköt és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgepeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, peczegődő tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalokban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszaberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Kan

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan **nagyon olcsók**, de **ép oly rosszszak** és így még a legkisebb összeget **sem érik meg.** — Eme **értéktelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert:

1) **nem az egyedüli** és csakis **Tokajban** létező **ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL** származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL** **nincsenek** ellátva.

BEJEGYZETT VÉDJEJEGYE
AZ ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁRNAK
TOKAJBAN.

Valódi csakis
TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL
AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN
a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja
725,130 liter bort dolgozott fel.
Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárakban.

Leghathatóbb szer a poloska, bolha, moly

és minden konyharovar kiirtására.

Zacherlin

hatása bámulatos. A legjobb ölször mindenféle rovar kiirtására s azért világszerte páratlan elterjedésnek örvend. Ismertető jelei: 1. **A lepecsételt üvegcsé.**
2. **'Zacherl'** neve.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Ákos, Widder Gy., Fischer Hani, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Ferencz, Klein Henrik, Klein Albert, Malártsik György, Szentgyörgyi Vilma, Klein Géza, Kristóf Károly, Glück Samu, Szikszay Róza és Markus Sáfir.	Friedmann Lipótnál.
Abauj-Szántó: Blau Herman. Sávay Kálmán, Friedmann Simoa.	N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Buczinszky Lajos, Wünschendorfer K. és Marmorstein Jenő.
Homonnán: Friedmann Markus, Hocza Gyula, Klein Dávid és fia, Kuharszky Gyula, Pápay Pál, Szekerák Ambrus, Rosenblüth Márkus.	Sárospatakon: Pavletits György s Palesó Lászlónál.
Gálszécs: Grün Lajos, Engländer Ign. és	Szerencsen: Rochlitz Dezső, Turcsányi Ferencz.
	Szinna: Császár Árpád.
	Tállyán: Gottfried Sámuel.
	Tokajon: Frisch Vilmos, Hehn Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma, Gross Izráel.
	Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor, Rosenblüth Sándor.